



Raport z konsultacji społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027

Mosina, 2017



Projekt dofinansowany przez Unię Europejską z Funduszu Spójności
w ramach Programu Pomoc Techniczna

mosina
ODNOWA
Gminny Program Rewitalizacji

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Przedmiot konsultacji.....	3
3. Podstawa prawna	3
4. Podmioty uprawnione do uczestniczenia w konsultacjach	3
5. Termin konsultacji.....	3
6. Forma i tryb konsultacji	4
7. Przebieg konsultacji	4
8. Uwagi złożone elektronicznie	5
9. Uwagi złożone w formie papierowej	5
10. Badanie metodą PAPI oraz metodą CAWI	20
11.1 Badanie metodą PAPI.....	20
11.2 Badanie metodą CAWI	23
11. Punkt konsultacyjny	27
12. Uwagi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu	28
13. Uwagi zgłaszane na etapie konsultacji społecznych – podsumowanie	28
Załącznik 1 Obwieszczenie Burmistrza Gminy Mosina	29
Załącznik 2 Scenariusz ankiet PAPI oraz CAWI	31
Załącznik 3 Uwagi UMWW do projektu dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027	34

1. Wprowadzenie

Partycypacja społeczna jest istotnym elementem w trakcie tworzenia i wdrażania programów rewitalizacji. Jedną z form partycypacji społecznej jest poddanie konsultacjom społecznym projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027. Przedmiotem niniejszego raportu jest przedstawienie pełnej informacji z przebiegu konsultacji społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji.

2. Przedmiot konsultacji

Przedmiotem konsultacji było poznanie opinii interesariuszy Gminy Mosina na temat projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027.

3. Podstawa prawna

Konsultacje społeczne przeprowadzono na podstawie art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1023).

4. Podmioty uprawnione do uczestniczenia w konsultacjach

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

5. Termin konsultacji

Konsultacje społeczne projektu dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 zostały przeprowadzone w dniach od 26 maja do 3 lipca 2017 r.

6. Forma i tryb konsultacji

Projekt w/w dokumentu dostępny był stronie www.mosina.pl, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej <http://bip.mosina.wokiss.pl>, w Referacie Planowania Przestrzennego i Budownictwa Urzędu Miejskiego w Mosinie, Biurze Zarządzania Projektami i Funduszami Europejskimi Urzędu Miejskiego w Mosinie oraz w Biurze Obsługi Interesanta Urzędu Miejskiego w Mosinie.

Przeprowadzono następujące formy konsultacji społecznych (zgodnie z obwieszczeniem Burmistrza Gminy Mosina, którego treść stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Raportu):

- zbieranie uwag w postaci:
 - papierowej (dostarczenie na adres: Urząd Miejski w Mosinie, Plac 20 Października 1, 62-050 Mosina, z dopiskiem: konsultacje projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027),
 - elektronicznej (za pomocą elektronicznego formularza dołączonego do obwieszczenia w sprawie konsultacji społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 wysłanego na adres: rewitalizacja@mosina.pl lub wypełnionego elektronicznie za pomocą linku: <http://www.badania-eu-consult.com/poll/index.php/survey/index/sid/613341/newtest/Y/lang/pl>).
- realizacja badania ankietowego:
 - metodą PAPI,
 - metodą CAWI
- punkt konsultacyjny, gdzie można było zdobyć informacje na temat GPR oraz przedstawić swoje uwagi (terminy działania punktu: 29 maja, 1 czerwca, 3 czerwca, 7 czerwca).

7. Przebieg konsultacji

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 został opracowany w oparciu o zapisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1023). Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027, pozwoliły zweryfikować, na ile propozycja Burmistrza Gminy Mosina odpowiada na potrzeby interesariuszy.

8. Uwagi złożone elektronicznie

Uwagi dotyczące projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 zostały zgłoszone przy wykorzystaniu elektronicznego formularza oraz zgłoszenia drogą mailową przez jednego interesariusza programu. Uwagi zostały szczegółowo opisane w poniższej tabeli.

Tabela 1 Uwagi zgłoszone elektronicznie

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
1.	3. Szczegółowy opis obszaru rewitalizacji	brak ul. Sienkiewicza	Ulica ta wg mnie znajduje się na obszarze rewitalizacji	Uwzględniono
2.	3.1.3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna, punkt dotyczący ulic ze złym stanem chodnika	brak ul. Sienkiewicza i Reymonta	Ul. Sienkiewicza – brak chodnika, l. Reymonta – chodnik w fatalnym stanie	Nie uwzględniono – w wyniku wprowadzenia uwag zgłoszonych przez UMWW usunięto niniejszy zapis z projektu dokumentu, stąd brak możliwości wprowadzenia uwagi

9. Uwagi złożone w formie papierowej

Interesariusze Programu Rewitalizacji zgłosili 3 formularze uwag dotyczące projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 w formie papierowej. Szczegółowa problematyka została uwzględniona w poniższej tabeli.

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
1.	Str. 27, informacje o niewystarczającym wyposażeniu w infrastrukturę techniczną	<ol style="list-style-type: none"> Dopisać ul. Sienkiewicza oraz ulica Reymonta Trudności w parkowaniu/ograniczenia wjazdu/ na swoje posesje, na ulicy Wiejskiej, Budzyńskiej oraz Krotowskiego (na odcinku od ronda do ul. Mickiewicza) 	<ol style="list-style-type: none"> Ulica Sienkiewicza – brak chodnika, ulica Reymonta zły stan chodnika Ulica Wiejska – specyficzne ukształtowanie terenu, wąska droga Ulica Budzyńska – lokalna droga zbiorcza – potrzeba budowy zatok postojowych Ulica Krotowskiego – wjazd poprzez drogę wojewódzką 	Nie uwzględniono – w wyniku wprowadzenia uwag zgłoszonych przez UMWW usunięto niniejszy zapis z projektu dokumentu, stąd brak możliwości wprowadzenia uwagi
2.	Str. 27 Brakiem kanalizacji deszczowej charakteryzują się ulice:	Dopisać ul. Sienkiewicza oraz ulica Reymonta	Brak kanalizacji deszczowej w tych ulicach	Uwzględniono
3.	Strona 28 Na obszarze rewitalizacji	1. Dopisać: ulica Sienkiewicza	1. Stare drzewa wchodzą w	Nie uwzględniono – w wyniku wprowadzenia uwag zgłoszonych przez

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
	występują również również miejsca, gdzie nie przycięte gałęzie drzew lub wrastanie w linie przesyłowe, stanowią niebezpieczeństwo dla uczestników ruchu drogowego. Wysokie ryzyko wypadków z tego powodu występuje przy ulicach:	2. Zweryfikować ulice Kanałową i Łazienną	linie wysokiego napięcia 2. Na ulicy Kanałowej i Łaziennej nie rośnie żadne drzewo w pasie drogowym	UMWW usunięto niniejszy zapis z projektu dokumentu, stąd brak możliwości wprowadzenia uwagi
4.	Strona 29 Na terenie obszaru znajdują się budynek uznane za potrzebujące remontu, lokalizowane przy ulicach:	Dopisać – budynki na ulicy Mickiewicza	Zły stan techniczny, brak zaplecza sanitarnego (latryna na dworze)	Uwzględniono
5.	Strona 47 Błąd w zapisie	„od 2013 roku „Glinianki” to jedyne nielegalne	Poprawić: legalne	Uwzględniono

Lp.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
		kąpielisko znajdujące się na terenie Mosiny”		
6.	Rozwinięcie wątku polityki rowerowej na terenie objętym rewitalizacją:	- uwzględnić budowę ścieżek rowerowych na terenie objętym rewitalizacją w szczególności na ulicach (cel uspokojenie ruchu, poprawa bezpieczeństwa): Budzyńska, Pożegowska, Kołątaja, Poniatowskiego, Konopnickiej, budowa kładki pieszo-rowerowej na ulicy Harcerskiej	Temat istotny, biorąc pod uwagę cały obszar objęty działaniami rewitalizacyjnymi	Nie uwzględniono – w wyniku wprowadzenia uwag zgłoszonych przez UMWW usunięto niniejszy zapis z projektu dokumentu, stąd brak możliwości wprowadzenia uwagi.
7.	Str. 6 Priorytet III, cel. 1 i 4	W jaki sposób gmina chce osiągnąć priorytet III skoro nie ma wpływu na wybór inwestorów. Inwestorzy powinni zapewnić pracę zgodnie z profilem wykształcenia		Nie uwzględniono – dokument spełnia założenia niniejszego dokumentu nadrzędnego p.n. „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
		ewentualnych pracowników, mieszkańców gminy, bez konieczności przekwalifikowania zawodowego lub pracy poniżej kwalifikacji zawodowych. Nowi inwestorzy powinni nie stwarzać niebezpieczeństwa ekologicznego i zapewniać pracę zgodnie z profilem wykształcenia.		
8.	Str. 15	Zastosowane wskaźniki są niejasne. Proponuję wskazać dokładną liczbę bezrobotnych, przestępstw itp. A obok zamieścić wskaźnik i dokładnie wskazać jak wskaźnik został obliczony.		Nie uwzględniono – ze względu na ochronę danych osobowych nie upubliczniono surowych danych liczbowych

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
9.	Str. 18	Uwaga jak powyżej. Co oznacza 1,96 na 1000 osób bezrobotnych? Wskaźniki są niejasne i wydaje się, że utrudniają ogląd rzeczywistości.		Nie uwzględniono – ze względu na ochronę danych osobowych nie upubliczniono surowych danych liczbowych
10.	Str. 21	Nie można porównywać liczby osób niepełnosprawnych korzystających z zasiłków z osobami z problemem alkoholowym. Osoby niepełnosprawne powinny zostać wykluczone z tego opracowania.		Nie uwzględniono - informacja na temat liczby osób niepełnosprawnych, jako potencjalnie zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego jest bardzo ważna. Dokument nie porównuje powyższych wskaźników, a jedynie wskazuje, że takie zjawiska kryzysowe występują na obszarze, co ma przyczynić się do podjęcia działań zmierzających do niwelacji skutków tych zjawisk.
11.	Str. 22	Czy w związku z dużym problemem z alkoholizmem – jak wskazują autorzy opracowania – gmina zamierza zmniejszyć liczbę		Nie uwzględniono – problem alkoholizmu nie jest bezpośrednio związany z liczbą punktów sprzedaży alkoholu, jest to problem społeczny o złożonych przyczynach. Zgodnie z Ustawą

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
		sprzedaży alkoholu – która zdaje się wzrosła w ostatnim czasie?		z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz. 487) rada gminy ustala, w drodze uchwały, dla terenu gminy (miasta) liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży. Rada gminy nie jest upoważniona do całkowitego ograniczenia dostępności alkoholu na swoim terenie, a także do wprowadzenia ograniczeń w godzinach sprzedaży alkoholu. W związku z powyższym Gminny Program Rewitalizacji nie jest dokumentem, który reguluje powyższe kwestie.
12.	Str. 24	Przy ul. Mocka usytuowana jest stacja benzynowa – reszta to lasy. Wskazywanie ulic z niską liczbą podmiotów	-	Nie uwzględniono – analiza wskaźnikowa liczby podmiotów gospodarczych przedstawiona została względem liczby mieszkańców uwzględniając tym samym

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
		gospodarczych jest bezcelowe – na usługi musi być popyt.		różnice względem poszczególnych jednostek podziału miasta
13.	Str. 25	Ulica Mickiewicza jest podłączona do wodociągów. Wodociągi można przypisać do gospodarstw domowych. Obliczanie ich długości ze względu na 100 mieszkańców jest błędne, nie oddaje rzeczywistości.		Uwzględniono - w projekcie dokumentu wymieniono jedynie ulice, które nie mają dostępu do sieci wodociągowej, zrezygnowano z przeliczenia wskaźnika na 100 mieszkańców względem miejsca zamieszkania
14.	Str. 26	Wymienione ulice są zamieszkałe przez właścicieli domów jednorodzinnych, zagospodarowane małymi ogrodami, np. Prusa, Mickiewicza, Reymonta, Poznańska, Wiejska, Rzeczpospolitej. Dodatkowo ulica		Nie uwzględniono – wskaźnik określał tereny zieleni urządzonej, ogólnodostępnej (np. parki miejskie), sprzyjających nawiązywaniu więzi społecznych

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
		Mickiewicza zaczyna się jednym parkiem z kończy Wielkopolskim Parkiem Narodowym. Twierdzenie, że nie ma tam terenów zielonych jest błędne. Należy wykreślić te ulice z tego spisu, bowiem mają one doskonały dostęp do terenów zieleni.		
15.	Str. 27	Należy dodać do spisu ulice: Reymonta i Mickiewicza – mają bardzo złą infrastrukturę – brak asfaltu, chodników lub zły stan chodników.		Nie uwzględniono – w wyniku wprowadzenia uwag zgłoszonych przez UMWW usunięto niniejszy zapis z projektu dokumentu, stąd brak możliwości wprowadzenia uwagi.
16.	Str. 28	szosa Poznańska – nie przycięte gałęzie nad chodnikiem do ronda utrudniają przejście.		Nie uwzględniono – w wyniku wprowadzenia uwag zgłoszonych przez UMWW usunięto niniejszy zapis z projektu dokumentu, stąd brak możliwości wprowadzenia uwagi.

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
17.	Str. 29	Do remontu zapewne także budynek „Czworak” na ulicy Mickiewicza.		Uwzględniono – do listy budynków dodano wskazaną lokalizację
18.	Str. 31	Większa liczba bezrobotnych w obszarze rewitalizacji wiąże się zapewne z większą gęstością zaludnienia na tym obszarze. Ponadto, z niedostosowaniem ofert pracy do profilu wykształcenia.		Uwzględniono – w projekcie dokumentu GPR uwzględniono informację o dużej gęstości zaludnienia obszaru rewitalizacji, a także wskazano na konieczność dostosowania profili kształcenia do potrzeb na lokalnym rynku pracy
19.	Str. 32	Na niski poziom aktywności gospodarczej może wpłynąć zbyt wysoka liczba dużych marketów. Zła jakość środowiska – czy sprawdziliście państwo wpływ obecności czynnego komina w okolicach Pożegowskiej/		Nie uwzględniono – ze względu na brak szczegółowych danych dokument nie poddaje analizie w takim zakresie jakości środowiska. Analizie poddano obecność i bezpośredni dostęp do terenów zieleni urządzonej, dostępnej publicznie. W kwestii niskiej aktywności gospodarczej, w projekcie dokumentu zaproponowano działania

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
		Budzyńskiego? Na obszarze rewitalizacji jest b. dużo terenów zieleni (ogrody). Ponadto bliskość (otulina) Wielkopolskiego Parku Narodowego.		pn. <i>Promocja przedsiębiorczości, pośrednictwo pracy – Gminne Centrum Informacji w Mosinie</i> , którego realizacja ma przeciwdziałać wskazanemu zjawisku.
20.	Str. 34	Plan jest w niektórych miejscach sprzeczny – z 1 strony autorzy wskazują na niski – a z drugiej strony na wysoki poziom l. podm. gospodarczych.		Uwzględniono
21.	Str. 36	Działania rewitalizacyjne nie zapewnia niezbędnej wiedzy na temat prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Należałoby znać popyt na dane usługi.		Nie uwzględniono - w kwestii niskiej aktywności gospodarczej, w projekcie dokumentu zaproponowano działania pn. <i>Promocja przedsiębiorczości, pośrednictwo pracy – Gminne Centrum Informacji w Mosinie</i> , którego realizacja ma przeciwdziałać wskazanemu zjawisku.

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
22.	Str. 39	Małe miasta zwykle charakteryzują się silnymi więziami społecznymi – w przeciwieństwie do dużych miast, gdzie panuje wiesza anonimowość. Ludzie rzadziej spotykają się u siebie w domach. Ponadto mają takie miejsce jak Dom Kultury, Izba Muzealna czy kawiarenki na rynku.		Nie uwzględniono – nie należy stosować uogólnień. Założeniem Gminnego Programu Rewitalizacji jest stworzenie miejsc spotkań i integracji społecznej poza własnymi domami.
23.	Str. 56	Promocja przedsiębiorczości może okazać się niewystarczająca do zmniejszenia bezrobocia – zakładając, że bezrobocie wynika z bezradności - a tak wskazano w opracowaniu.		Nie uwzględniono – w obecnym kształcie dokumentu zaproponowano działanie pn. <i>Promocja przedsiębiorczości, pośrednictwo pracy – Gminne Centrum Informacji w Mosinie</i> , którego realizacja ma przeciwdziałać wskazanemu zjawisku. Jeśli monitoring GPR wykaże, że założony projekt nie przyczynia się do minimalizacji zjawisk

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
				istnieje możliwość zaproponowania dodatkowych działań.
24.	Uwagi ogólne:	Należałoby zmniejszyć liczbę punktów sprzedaży alkoholu.		<p>Nie uwzględniono – problem alkoholizmu nie jest bezpośrednio związany z liczbą punktów sprzedaży alkoholu, jest to problem społeczny o złożonych przyczynach.</p> <p>Zgodnie z Ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz. 487) rada gminy ustala, w drodze uchwały, dla terenu gminy (miasta) liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży. Rada gminy nie jest upoważniona do całkowitego ograniczenia dostępności alkoholu na swoim terenie, a także do wprowadzenia ograniczeń w godzinach sprzedaży alkoholu.</p>

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
				W związku z powyższym Gminny Program Rewitalizacji nie jest dokumentem, który reguluje powyższe kwestie.
25.	Uwagi ogólne:	Dostosowanie ofert zatrudnienia do profili wykształcenia wydaje się niezbędne w celu zapewnienia pracy w przeciwnym wypadku mieszkańcy będą musieli się przekwalifikować lub jeździć za pracą poza miejsce zamieszkania lub pracować poniżej swoich kompetencji.		Nie uwzględniono – zmieniające się zapotrzebowanie rynku pracy względem profili pracowników niejednorodnie wiąże się z potrzebą przekwalifikowania zawodowego.
26.	Uwagi ogólne:	W mieście istnieje wystarczająca liczba parkingów – mieszkańcy mają posesje z 2-3 miejscami parkingowymi.		Nie uwzględniono – wskaźnik dotyczył miejsc parkingowych dostępnych publicznie.

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Uzasadnienie Burmistrza Gminy Mosina
27.	Uwagi ogólne:	Należy wykreślić z opracowania osoby niepełnosprawne pobierające zasiłek. Ewentualnie gmina mogłaby poczynić starania w celu dostosowania miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.		Nie uwzględniono – informacja na temat liczby osób niepełnosprawnych, jako potencjalnie zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego jest bardzo ważna.
28.	Uwagi ogólne:	Należałoby zwiększyć egzekwowanie właściwego parkowania – przy udziale Straży Miejskiej.		Nie uwzględniono – uwaga dotyczy obowiązków innej jednostki, nie wpisuje się w działania rewitalizacyjne.
29	Wniosek nr BR.0003.764.20 17 w sprawie odbudowy rynku wrzecionowatego w Krośnie	Wnoszę wniosek w następującej sprawie odbudowy centrum wsi Krosna, czyli odbudowy rynku wrzecionowatego wsi Krosna.		Nie uwzględniono – wieś Krosno nie wchodzi w skład obszaru rewitalizacji.

10. Badanie metodą PAPI oraz metodą CAWI

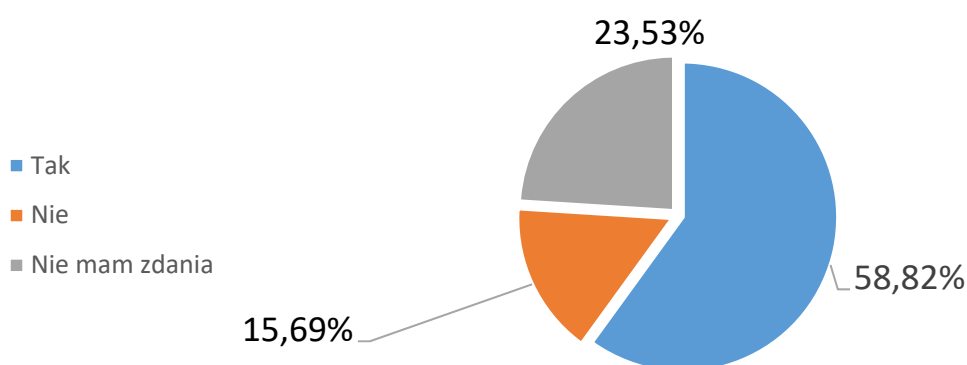
W celu poznania opinii mieszkańców dotyczących potrzeb rewitalizacyjnych na terenie Gminy Mosina, przeprowadzono badanie metodą PAPI (Paper & Pen Personal Interview) tj. wywiadów przeprowadzanych twarzą w twarz oraz metodą CAWI (Computer Assisted Web Interview), tj. wspomaganych komputerowo wywiadów internetowych. Treść ankiety stanowi Załącznik nr 2 do niniejszego Raportu.

11.1 Badanie metodą PAPI

Ankietowanych zapytano, czy projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 spełnia ich oczekiwania. Ponad połowa badanych (58,82%) stwierdziła, że dokument spełnia ich oczekiwania. Kolejne 15,69% respondentów udzieliło odpowiedzi negatywnej. Powodem takiego stanowiska były głównie zaproponowane w dokumencie projekty – badani stwierdzili, że występuje tam za mało ciekawych projektów, za mało projektów dla młodych ludzi oraz wpływających na bezrobocie. Pozostali wskazali, że planowane zmiany są mało atrakcyjne oraz że analiza potrzebna do stworzenia dokumentu kosztowała za dużo, a pieniądze na nią przeznaczone można było przeznaczyć na inne cele. Trzy osoby nie potrafiły uzasadnić swojego stanowiska.

Prawie 1/4 badanych (23,53%) stwierdziła, że nie ma na ten temat zdania, co może oznaczać, że nie zapoznali się z treścią dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027.

Wykres 1 Czy projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 spełnia Pana/Pani oczekiwania?

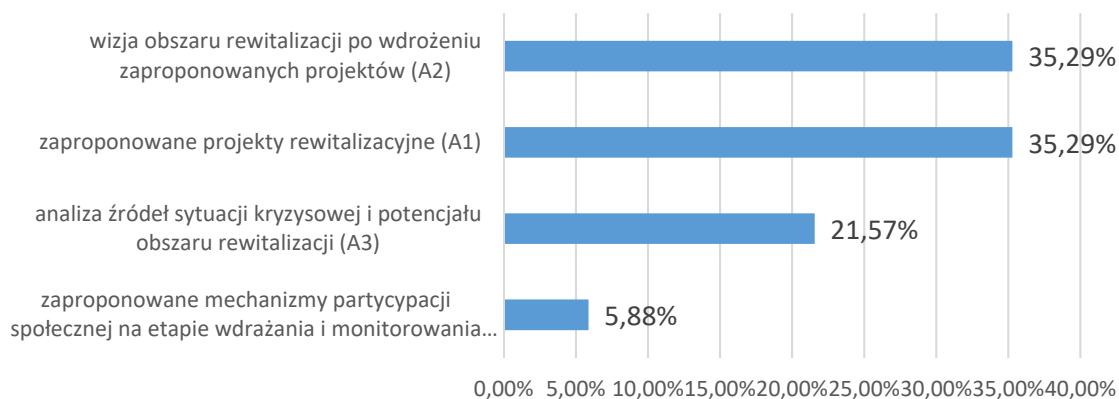


Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań (jeden brak odpowiedzi).

Badanych zapytano także o to, co w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina podoba im się najbardziej. Wśród najczęściej wymienianych odpowiedzi znalazły się wizja obszaru rewitalizacji po wdrożeniu zaproponowanych projektów oraz zaproponowane projekty rewitalizacyjne

(oba po 35,29% zaznaczeń). Analiza źródeł sytuacji kryzysowej i potencjału obszaru rewitalizacji podobała się najbardziej 21,57% respondentów. Najmniej wskazań otrzymała odpowiedź: zaproponowane mechanizmy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania GPR (5,88%).

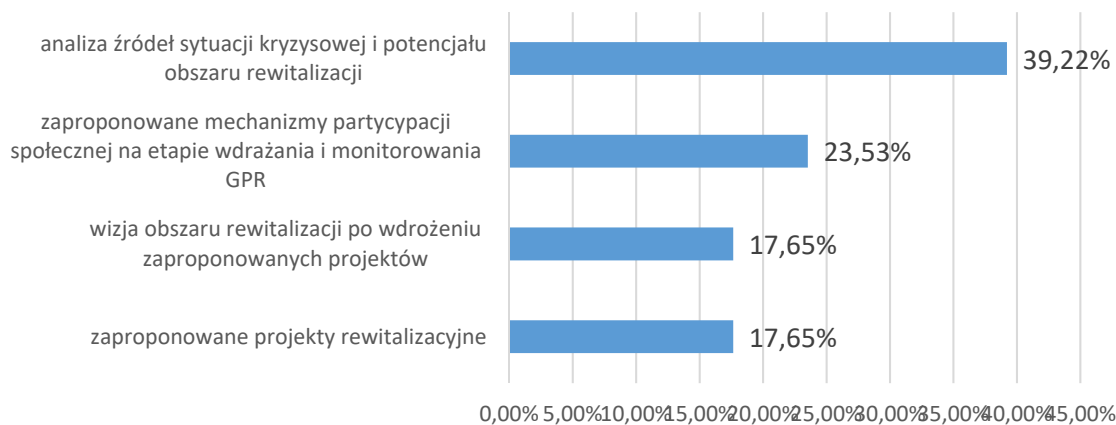
Wykres 2 Co w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 podoba się Panu/Pani najbardziej?



Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań (jeden brak odpowiedzi).

Kolejne pytanie dotyczyło kwestii odwrotnej – co w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 badanym podobało się najmniej. Najwięcej wskazań otrzymała analiza źródeł sytuacji kryzysowej i potencjału obszaru rewitalizacji (39,22%). Zaproponowane mechanizmy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania GPR znalazły się na drugim miejscu, otrzymując 23,53% wskazań. Pozostałe dwie odpowiedzi, podobnie jak w pytaniu poprzednim, uzyskały taką samą liczbę wskazań – 17,65%. Były to zaproponowane projekty rewitalizacyjne oraz wizja obszaru rewitalizacji po wdrożeniu zaproponowanych projektów.

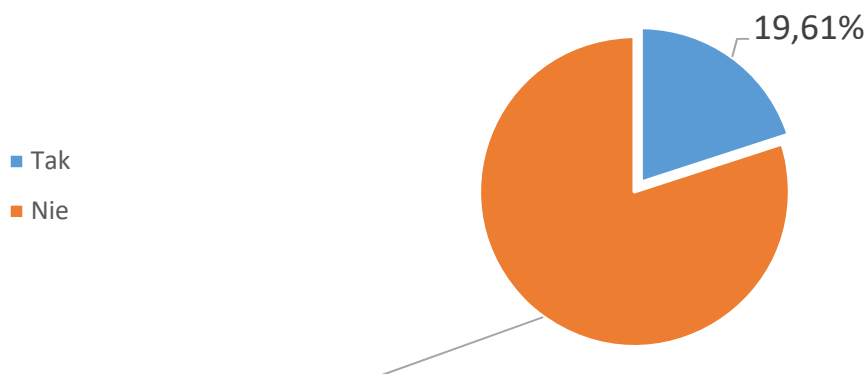
Wykres 3 Co w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 podoba się Panu/Pani najmniej?



Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań (jeden brak odpowiedzi).

Zdecydowana większość respondentów nie chciałaby uwzględnić w raporcie żadnych dodatkowych informacji (78,43%). Pozostałe osoby (19,61%) zgłosiły taką chęć. Uwagi te dotyczyły zaplanowanych projektów. Cztery osoby stwierdziły, że w dokumencie powinny pojawić się projekty dotyczące naprawy dróg i chodników. Kolejne dwa głosy dotyczyły projektów oferujących nowe miejsca pracy i zachęcenia do zakładania swoich firm nowych inwestorów. Trzy osoby uznały, że w dokumencie brakuje projektów poprawiających jakość terenów zieleni, parków, placów zabaw i boisk, zaś jedna osoba wskazała na potrzebę włączenia projektów dotyczących spotkań integracyjnych dla osób starszych. Wskazania te nie zostały jednak uwzględnione w dokumencie, ze względu na charakter propozycji, które dotyczą głównie projektów rewitalizacyjnych. Pomysły rewitalizacyjne zbierane były w dniach 8-21.03.2017r.

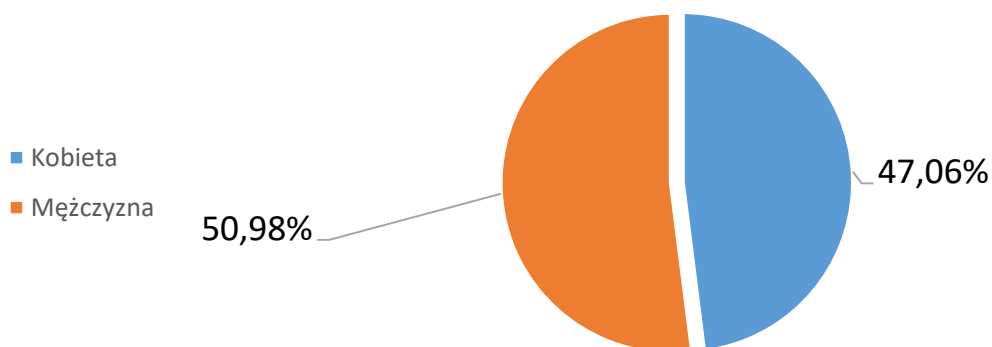
Wykres 4 Czy chciałby/łaby Pan/i uwzględnić w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji jakieś dodatkowe informacje?



Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań (jeden brak odpowiedzi).

W badaniu wzięło udział 51 mieszkańców miasta Mosina. Odsetek kobiet i mężczyzn był wyrównany – na pytania odpowiadało 47,06% kobiet i 50,98% mężczyzn.

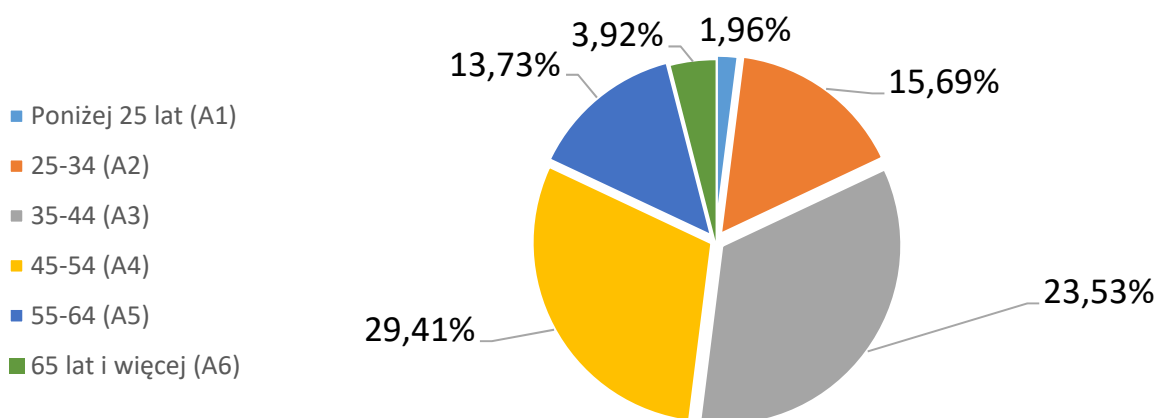
Wykres 5 Płeć respondentów



Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań (jeden brak odpowiedzi).

Najliczniejszą grupę badanych stanowiły osoby w wieku 45-54 lata (29,41%). Nieco mniejszy odsetek stanowiły osoby w przedziale 35-44 lata (23,53%). Zdecydowanie najmniejszą badaną grupą były osoby młode, tj. poniżej 25 roku życia (1,96%).

Wykres 6 Wiek respondentów



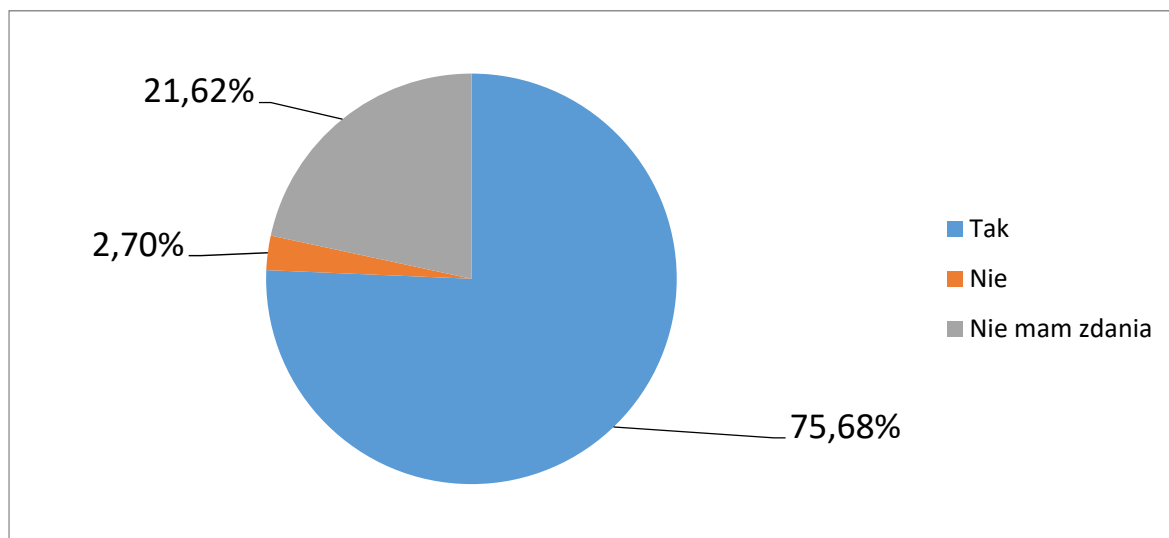
Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań (jeden brak odpowiedzi).

11.2 Badanie metodą CAWI

Formularz ankiety za pomocą metody CAWI uzupełniło 38 osób. Ankietowani zostali zapytani o to, czy projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 spełnia ich oczekiwania.

Zdecydowana większość badanych (75,68%) stwierdziła, że dokument spełnia ich oczekiwania. Kolejne 21,62% ankietowanych stwierdziło, że nie ma zdania, co oznacza, że nie znają oni treści Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027. Jedynie jeden respondent uznał, że dokument nie spełnia jego oczekiwań, ponieważ do rewitalizacji przeznaczony został za mały obszar.

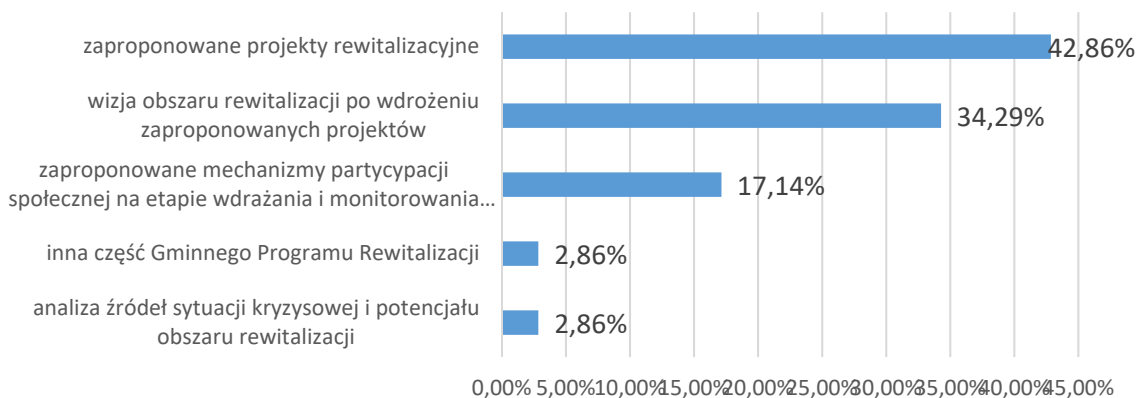
Wykres 7 Czy projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 spełnia Pana/Pani oczekiwania?



Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań.

Badanych zapytano także o to, co w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina podoba im się najbardziej. Ponad 40% ankietowanych (42,86%) stwierdziło, że są to zaproponowane projekty rewitalizacyjne. Na drugim miejscu znalazła się wizja obszaru rewitalizacji po wdrożeniu zaproponowanych projektów (34,29%), zaś na trzecim zaproponowane mechanizmy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania GPR (17,14%). Po jednym głosie otrzymały części: analiza źródeł sytuacji kryzysowej i potencjału obszaru rewitalizacji oraz inna część dokumentu.

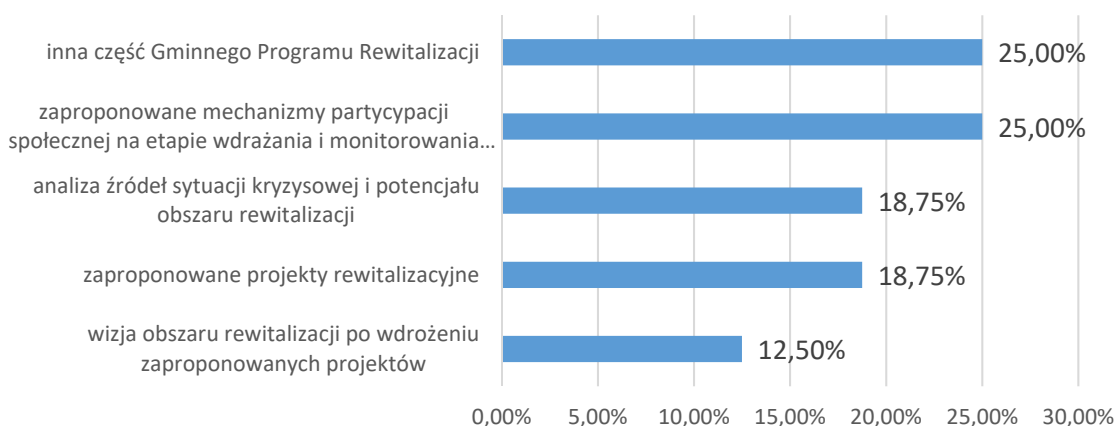
Wykres 8 Co w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 podoba się Panu/Pani najbardziej?



Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań.

Kolejne pytanie dotyczyło kwestii odwrotnej – co w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 badanym podobało się najmniej. Najwięcej wskazań otrzymały zaproponowane projekty rewitalizacyjne oraz wizja obszaru rewitalizacji po wdrożeniu zaproponowanych projektów oraz inna, niewymieniona w kafeterii część dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji (brak określenia która) – obie odpowiedzi zostały zaznaczone przez 25,0% osób. Kolejne dwie odpowiedzi posiadają po 18,75%. Są to: analiza źródeł sytuacji kryzysowej i potencjału obszaru rewitalizacji oraz zaproponowane projekty rewitalizacyjne. Najmniej osób wskazało na wizję obszaru rewitalizacji po wdrożeniu zaproponowanych projektów (12,50%).

Wykres 9 Co w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 podoba się Panu/Pani najmniej?

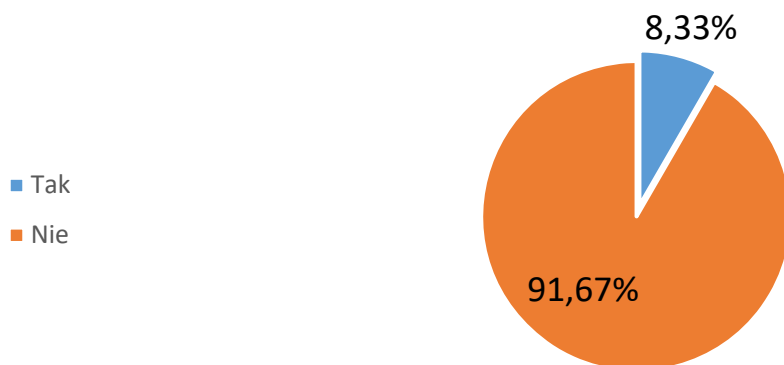


Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań.

Badanych zapytano o to, czy chcieliby uwzględnić w dokumencie jakieś dodatkowe informacje. Zdecydowana większość respondentów nie chciałaby uwzględnić w raporcie żadnych dodatkowych

informacji (91,67%). Pozostałe osoby (8,33%) zgłosiły taką chęć, jednak przyznały, że nie znają dokumentu.

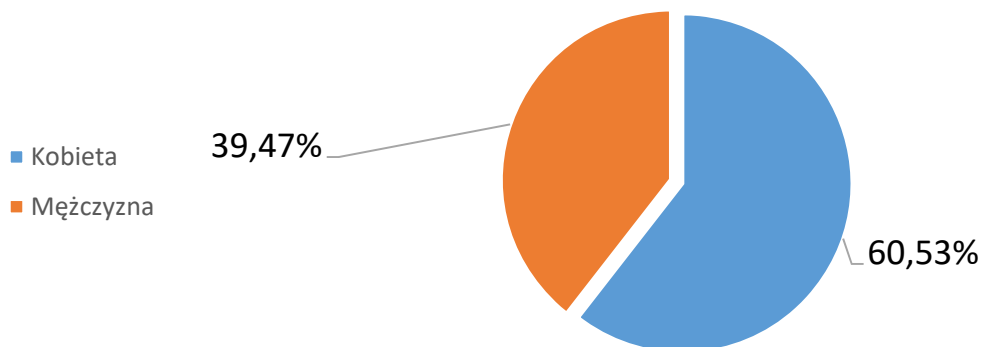
Wykres 10 Czy chciałby/łaby Pan/i uwzględnić w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji jakieś dodatkowe informacje?



Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań.

W badaniu wzięło udział 38 mieszkańców Gminy Mosina. Udział kobiet wynosił 60,53%, zaś udział mężczyzn 39,47%.

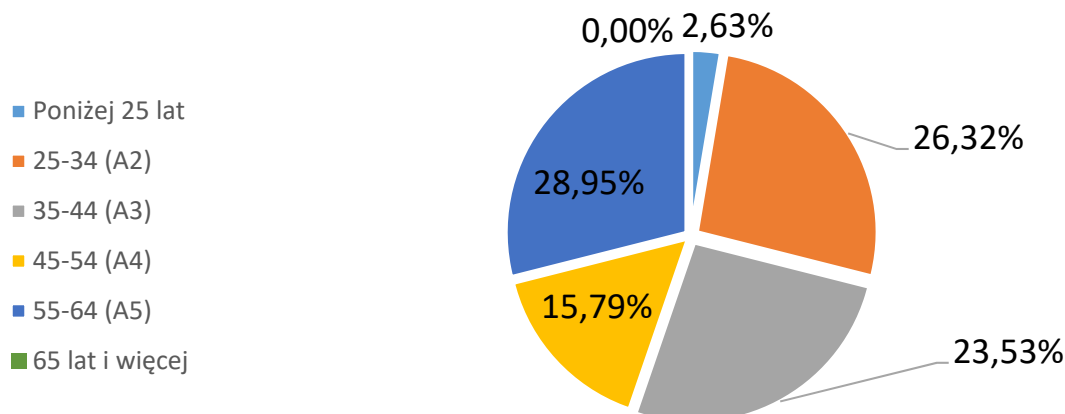
Wykres 11 Płeć respondentów



Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań.

Wiek respondentów biorących udział w ankiecie był dość wyrównany. Niespełna 30% ankietowanych (28,95%) stanowiły osoby w wieku 55-64 lat. Nieco mniej stanowiły osoby z przedziału 25-34 lat (26,32%) oraz 35-44 lat (23,53%). 15,79% ankietowanych to osoby w wieku 45-54. Najmniejszą grupę stanowiły osoby poniżej 25 roku życia. W badaniu w ogóle nie brali udziału mieszkańcy w wieku 65 lat i więcej.

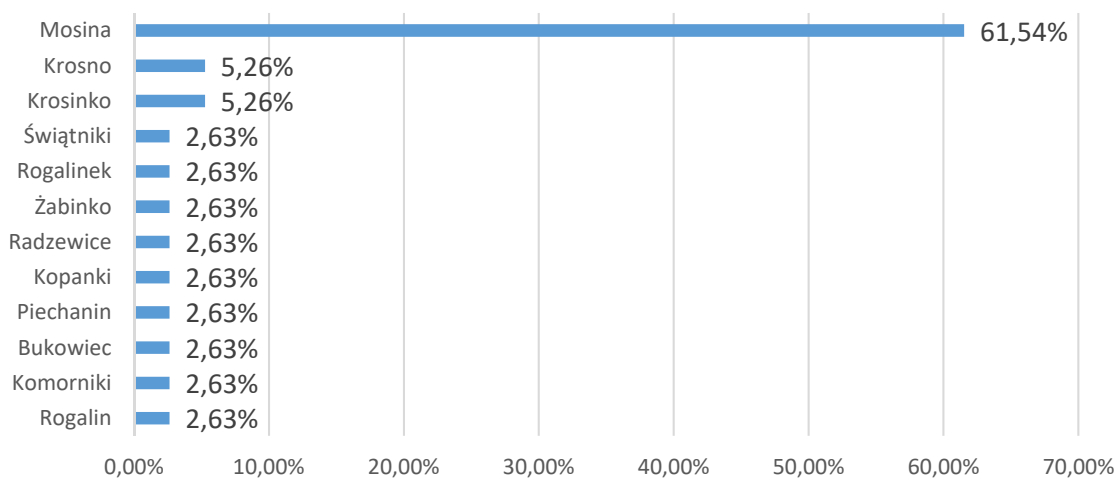
Wykres 12 Wiek respondentów



Źródło: opracowanie własne na podstawie zrealizowanych badań.

Zdecydowaną większość badanych stanowili mieszkańcy Mosiny (61,54%). Po 5,26% stanowili mieszkańcy Krosna oraz Krosinka, zaś pojedyncze osoby pochodziły z miejscowości: Świątniki, Rogalinek, Żabinko, Radzewice, Kopanki, Piechanin, Bukowiec, Komorniki oraz Rogalin.

Wykres 13 Miejsce zamieszkania



11. Punkt konsultacyjny

Interesariusze mieli możliwość otrzymania informacji oraz zgłaszania uwag dotyczących projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027* w udostępnionym w dniach 29 maja, 1 czerwca, 3 czerwca, 7 czerwca w punkcie konsultacyjnym.

Podczas działania punktu konsultacyjnego nie wpłynęły żadne uwagi. Interesariusze wypełnili ankiety. .

12. Uwagi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu

W trakcie konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 do zgłoszenia uwag zaproszono Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego. Mając na uwadze rangę instytucji oraz fakt, że jest to podmiot, który będzie weryfikował dokument podczas procedury wpisywania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 do wykazu programów rewitalizacji województwa wielkopolskiego, szczegółowo przeanalizowano i zastosowano się do uwag w nim zawartych. Uwagi UMWW zostały przekazane drogą elektroniczną, w odpowiedzi na pismo z dnia 1 czerwca 2017 r. o znaku BZPE.042.5.2016. Nie zostały opatrzone podpisem osób upoważnionych. Ich treść i zakres stanowi Załącznik 3 do niniejszego Raportu.

13. Uwagi zgłaszane na etapie konsultacji społecznych – podsumowanie

Podczas trwania konsultacji wpłynęło kilka uwag dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027, które zostały uwzględnione w możliwie najszerszym, zgodnym z obowiązującym prawem, zakresie. Na podstawie tego można wnioskować, że treść oraz zakres konsultowanego projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 spełnia wymogi i oczekiwania wszystkich grup interesariuszy.

Załącznik 1 Obwieszczenie Burmistrza Gminy Mosina



Projekt dofinansowany przez Unię Europejską z Funduszu Spójności
w ramach Programu Pomoc Techniczna

PP.67271.73.2016.MB

Mosina, dnia 31 maja 2017 r.

OBWIESZCZENIE

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r., o rewitalizacji (Dz. U. poz. 1777 z późn. zm.) w nawiązaniu do ogłoszenia zamieszczonego w Głosie Wielkopolskim, dnia 19 maja 2017 r., oraz w nawiązaniu do obwieszczenia Burmistrza Gminy Mosina z dnia 19 maja 2017 r., które w Biuletynie Informacji Publicznej zostało zamieszczone dnia 25 maja 2017 r. Burmistrz Gminy Mosina, zawiadamia o przedłużeniu terminu konsultacji społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017 – 2027, od dnia 26 maja 2017 r., do dnia 3 lipca 2017 r.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017 – 2027, wraz z załącznikami dostępny jest na stronie www.mosina.pl, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej <http://bip.mosina.wokiss.pl>, w Referacie Planowania Przestrzennego i Budownictwa Urzędu Miejskiego w Mosinie, Biurze Zarządzania Projektami i Funduszami Europejskimi Urzędu Miejskiego w Mosinie oraz w Biurze Obsługi Interesanta Urzędu Miejskiego w Mosinie.

Przewidziano następujące formy konsultacji społecznych przedmiotowego projektu Gminnego Programu Rewitalizacji:

- zbieranie uwag w postaci:
 - papierowej (dostarczenie na adres: Urząd Miejski w Mosinie, Plac 20 Października 1, 62-050 Mosina, z dopiskiem: konsultacje projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017 - 2027)
 - elektronicznej (załączony do niniejszego obwieszczenia formularz można wysłać na adres: rewitalizacja@mosina.pl lub wypełnić elektronicznie: link do formularza: <http://www.badania-eu-consult.com/poll/index.php/survey/index/sid/613341/newtest/Y/lang/pl>)
- realizacja badania ankietowego:
 - metodą PAPI (*ang. Paper & Pen Personal Interview*),
 - metodą CAWI (*ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW*), za pomocą poniższego linku: <http://www.badania-eu-consult.com/poll/index.php/887843>



Projekt dofinansowany przez Unię Europejską z Funduszu Spójności
w ramach Programu Pomoc Techniczna

- Punkt konsultacyjny (Terminy działania punktu: 29 maja, 1 czerwca, 3 czerwca, 7 czerwca – szczegóły zostaną podane m.in. na stronie www.mosina.pl)

Uwagi do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji można składać w terminie do dnia 3 lipca 2017 r.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Burmistrz Gminy Mosina, zaprasza wszystkich mieszkańców i pozostałych interesariuszy do udziału w konsultacjach.


Z up. Burmistrza
Przemysław Mieloch
Zastępca Burmistrza

Załącznik 2 Scenariusz ankiet PAPI oraz CAWI

Szanowni Państwo,

Gmina Mosina na mocy uchwały nr XLVI/521/17 przystąpiła do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017 – 2027, którego treść poddaje Państwu do konsultacji. Naszym celem jest poznanie Państwa opinii na temat sporządzonego dokumentu i zgodnie z nią dostosowanie go do Państwa potrzeb i oczekiwań.

Na podstawie niniejszego scenariusza zostanie przeprowadzona analiza stopnia akceptacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017 - 2027.

METRYCZKA

1. Płeć:

- Kobieta
- Mężczyzna

2. Wiek:

- do 25 roku życia
- 26 - 35
- 36 - 45
- 46 - 55
- 56 - 65
- Powyżej 65 roku życia

3. Miejsce zamieszkania:

.....

4. Czy projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017 – 2027 spełnia Pana/ Pani oczekiwania?

- Tak



- Nie
(dlaczego?.....)
- Nie mam zdania

5. Co w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017 – 2027 podoba się Pani/ Panu najbardziej?

- Układ dokumentu
- Wyznaczony obszar rewitalizacji
- Wizja obszaru rewitalizacji po wdrożeniu zaproponowanych działań
- Zaproponowane działania rewitalizacyjne
- Analiza źródeł sytuacji kryzysowej i potencjału obszaru rewitalizacji
- Zaproponowane mechanizmy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania GPR

6. Co w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017 – 2027 podoba się Panu/ Pani najmniej?

- Układ dokumentu
- Wyznaczony obszar rewitalizacji
- Wizja obszaru rewitalizacji po wdrożeniu zaproponowanych działań
- Zaproponowane działania rewitalizacyjne
- Analiza źródeł sytuacji kryzysowej i potencjału obszaru rewitalizacji
- Zaproponowane mechanizmy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania GPR

7. Czy Pana/ Pani zdaniem w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017 – 2027 czegoś brakuje?

- Nie
- Tak (czego?.....)
- Nie mam zdania

8. Na co w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017 – 2027 według Pana/ Pani warto dodatkowo zwrócić uwagę?





Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna



MINISTERSTWO
ROZWOJU



SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności



Projekt dofinansowany przez Unię Europejską z Funduszu Spójności
w ramach Programu Pomoc Techniczna

mosina
ODNOWA
Gminny Program Rewitalizacji

Załącznik 3 Uwagi UMWW do projektu dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027

Uwagi do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027

1. **Uwagi do diagnozy służącej delimitacji obszarów zdegradowanego i rewitalizacji, przyjętej uchwałą nr XLVI/521/17 Rady Miejskiej w Mosinie 2 marca 2017 roku**
 - 1.1. W ramach delimitacji dokonano analizy 5 sfer dla obszarów wiejskich. W przypadku diagnozy obszaru miejskiego ograniczono się jedynie do analizy 4 sfer. W związku z tym, że wytyczne wskazują, że analizie poddanych ma być wszystkich 5 sfer, nie jest jasne dlaczego zrezygnowano z diagnozy sfery środowiskowej w przypadku Miasta Mosina.
 - 1.2. Czy przygotowana dla wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji diagnoza stanowi załącznik tylko do Uchwały Rady Miejskiej, czy też należy ją traktować jako element (np. załącznik) GPR. Po rozstrzygnięciu tej kwestii należy dokonać stosownego zapisu w GPR.
2. **Powiązania z dokumentami:**
 - 2.1. W GPR dla Gminy Mosina zawarto oddzielny rozdział (rozd. 2) dot. powiązań z dokumentami strategicznymi na różnych poziomach: unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym. Przy każdym dokumencie wymieniono cele bądź kierunki działań powiązanych z GPR. Jednakże, zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych oraz zapisami ustawy o rewitalizacji, należy wskazać opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi, w szczególności gminnymi. Oznacza to, że powinni Państwo przeanalizować zapisy GPR pod kątem ich związku z innymi kluczowymi dokumentami, w szczególności skupiając się na dokumentach na poziomie gminy i zaprezentować w jaki sposób realizacja działań projektowanych w GPR przyczyni się do realizacji celów wskazanych w tych dokumentach.
 - 2.2. Istotne jest także opisanie powiązań GPR ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego oraz Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, z którym GPR musi być zgodny. W obecnej postaci zapisy są zbyt ogólne i nie wskazują w jaki sposób GPR realizuje cele tych dokumentów. Zgodność GPR dla Gminy Mosina ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego oraz Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego podlega analizie przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego w odrębnej procedurze – należy złożyć stosowny wniosek do Zarządu Województwa w tej sprawie.
 - 2.3. Zwracamy uwagę, że w tym rozdziale pojawia się odwołanie do dokumentu rangi krajowej pn. „Strategia rozwoju kraju 2020” – ten dokument został zastąpiony „Strategią na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”, więc proponuje się go nie przywoływać.

2.4. Prosimy o stosowanie właściwej nazwy strategii rozwoju dla województwa wielkopolskiego, która jest następująca: „Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020”.

3. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

- 3.1. Konieczne jest szczegółowe omówienie metody zastosowanej do wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji w GPR - nie wystarczy powołanie się na uchwałę Rady Miejskiej. W GPR nie przedstawiono kompletnego opisu metody wyznaczenia obszaru rewitalizacji (zresztą podobnie jak w diagnozie, która była podstawą do podjęcia uchwały Rady Miejskiej dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji). Należy to dokładnie omówić – krok po kroku, wskazując kolejne etapy postępowania. Dodatkowo, należy szczegółowo opisać, w jaki sposób wyłonione zostały obszary: jak w praktyce wykorzystano przeliczone wskaźniki, jakie inne czynniki były brane pod uwagę, jak argumentuje się finalny efekt delimitacji. Konieczne jest bowiem wykazanie, że wybór obszarów został udokumentowany stosownymi danymi oraz wyczerpującą argumentacją.
- 3.2. Nie jest jasne, z jakiego powodu rozpatrywano potencjalny obszar rewitalizacji biorąc pod uwagę tylko obszar miasta Mosina, pomijając inne wyznaczone wcześniej obszary zdegradowane (część sołectw). Należy wyjaśnić szczegółowo powody, dla których podjęto taką decyzję. Takie podejście sugeruje założenie z góry, że rewitalizacją objęta zostanie jedynie część miasta Mosina, a inne obszary gminy zostają z góry wykluczone z dalszych analiz. Konieczne jest więc dokładne uzasadnienie takiego wyboru, poprzez prezentację konkretnych argumentów.

4. Diagnoza szczegółowa obszaru rewitalizacji

- 4.1. Zgodnie z art. 15. ust.1 pkt. 1) ustawy o rewitalizacji, GPR powinien zawierać szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, może więc przedmiotowy rozdział nazwać „szczegółową diagnozą obszaru rewitalizacji” - analogicznie do określenia stosowanego w ustawie, zamiast „szczegółowy opis obszaru rewitalizacji”?
- 4.2. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji jest niewystarczająca. Przedstawiono porównanie wartości poszczególnych wskaźników dla obszaru rewitalizacji w stosunku do wartości dla całego miasta. Nie dokonano jednak interpretacji wyników porównania, nie podjęto próby identyfikacji przyczyn jakie stoją za poszczególnymi zjawiskami oraz analizy ich powiązań, dynamiki, nasilenia itp. Podjęto pewną próbę określenia źródła tych zjawisk w podrozdziale „Analiza przyczyn degradacji”, jednak opis ten jest niewystarczający i zbyt ogólny. Konieczne jest uzupełnienie diagnozy obszaru rewitalizacji o interpretację danych oraz wskazanie źródeł zjawisk kryzysowych i powiązań między nimi.
- 4.3. W części „Analiza przyczyn degradacji” wskazano, że obszar rewitalizacji cechuje się niskim poziomem aktywności gospodarczej (s. 32). To stwierdzenie stoi w sprzeczności

z zapisami pogłębionej diagnozy oraz z zapisami dot. potencjałów obszaru, gdzie wskazano, że liczba podmiotów zarejestrowanych na obszarze rewitalizacji w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest wyższa od średniej dla miasta. Należy zweryfikować wskazywane informacje, aby nie zamieszczać sprzecznych stwierdzeń.

5. Dobór wskaźników do szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji

- 5.1. Dobór wskaźników budzi wątpliwości. Gros wskaźników dotyczy sfery społecznej, natomiast pozostałe sfery są charakteryzowane przez nieliczne wskaźniki, nie zawsze dobrane właściwie.
- 5.2. Nie jest jasne, o czym ma mówić wskaźnik dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej, dotyczący bezpośredniego dostępu poszczególnych ulic do terenów zieleni. Czy to, że mieszkańcy jednej ulicy mają kilkaset metrów dalej do terenu zielonego, stanowi jakąś wyjątkową uciążliwość? Prosimy o uzasadnienie stosowania tego wskaźnika.
- 5.3. Nie jest jasne o czym mogą świadczyć zastosowane w ramach sfery technicznej wskaźniki długości sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na 100 mieszkańców. To, czy na 1 mieszkańca przypada 5 metrów, czy 1 kilometr sieci, o niczym nie świadczy. Różne są bowiem uwarunkowania przestrzenne, które decydują o budowie stosownej sieci. Stosowniej w tym przypadku mówić o dostępności do sieci na zasadzie kryterium 0/1.
- 5.4. W ramach sfery technicznej zastosowano wskaźnik określający liczbę zabytków. Podano jedynie same liczby dla obszaru rewitalizacji i całego miasta ogółem – nie wiadomo w jakich jednostkach zostało to przedstawione, brakuje interpretacji przytoczonych wartości.
- 5.5. W zakresie infrastruktury technicznej uwzględniono jako wskaźniki niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną m.in. stan nawierzchni, chodnika, drzewostanu, oznakowania poziomego i pionowego, kanalizacja deszczowa i ograniczenia wyjazdu. Te wskaźniki charakteryzują sytuację na obszarze rewitalizacji, jednak czy stanowią one wystarczający powód do prowadzenia działań rewitalizacyjnych w tym zakresie? Złe oznakowanie, ograniczenia wyjazdu, stan drzewostanu, nieprzycięte gałęzie drzew itp. świadczą raczej o zaniedbaniach jednostek odpowiadających za utrzymanie tych elementów w odpowiednim stanie.
- 5.6. W sferze środowiskowej zapisano, że „o przekroczeniu standardów jakości środowiska w zakresie wzrostu poziomu zanieczyszczenia i przekroczenia norm hałasu świadczy liczba zarejestrowanych pojazdów”. Liczba zarejestrowanych pojazdów ma oczywiście pewien wpływ na wskazane elementy środowiska, ale tylko wtedy, gdy te pojazdy są w ruchu, gdy parkują, nie zanieczyszczają powietrza, ani nie powodują hałasu. Większe znaczenie dla środowiska mogą mieć pojazdy przemieszczające się danymi ulicami, zarejestrowane w zupełnie innych miejscach. Ponadto, nie jest jasne, w jakim celu na str. 30 podaje się dane dotyczące największego średniego dobowego ruchu na drogach wojewódzkich w innych niż Mosina miejscowościach Wielkopolski?

5.7. Co szczególnie istotne, przy analizie wskaźników przydałyby się pewne wnioski wynikające z zaprezentowanych wartości wskaźników, zmierzające do konkluzji, jakie negatywne skutki w danym zakresie taki stan wywołuje.

6. Problemy i potrzeby rewitalizacyjne

6.1. W dokumencie brak jest wyartykułowania konkretnych potrzeb rewitalizacyjnych, wynikających ze zdiagnozowanych problemów oraz będących podstawą dla określenia wizji i celów w programie. Konieczne jest uzupełnienie w tym zakresie.

7. Potencjał obszaru rewitalizacji

7.1. Zapisy podrozdziału pt. „Potencjał obszaru rewitalizacji” (str. 32) zdają się wskazywać, że działania zmierzające do wzmocnienia potencjałów obszaru rewitalizacji zaprojektowane w GPR mają służyć mieszkańcom całego miasta Mosina, również całej gminy, a także odwiedzającym spoza obszaru gminy. To jest oczywiste, należy jednak mieć na uwadze, że GPR jest opracowywany przede wszystkim dla poprawy sytuacji w samym obszarze rewitalizacji i mającym służyć przede wszystkim mieszkańcom tego obszaru. Dopiero w drugiej kolejności także pozostałym mieszkańcom. W tym kierunku należy projektować wszelkie rozwiązania na obszarze rewitalizacji.

8. Opis kierunków interwencji i celów rewitalizacyjnych

8.1. Sugeruje się rozbudowanie opisu celów i kierunków działań o bardziej konkretne elementy. Należy pamiętać, że cele i kierunki działań muszą wynikać z problemów i potrzeb rewitalizacyjnych określonych wcześniej w diagnozie.

9. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

9.1. Przedstawiona lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych sprawia wrażenie trochę nieuporządkowanego logicznie zestawienia projektów, w niewielkim stopniu powiązanych ze sobą i niekoniecznie będących odpowiedzią na zidentyfikowane wcześniej problemy rewitalizacyjne. Lista przedsięwzięć podstawowych, a także działań uzupełniających wymaga przemyślenia, tak, aby można było mówić o kompleksowej rewitalizacji obszaru zdegradowanego wytypowanego do przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych (obszar rewitalizacji), prowadzącej do likwidacji bądź ograniczenia zjawisk kryzysowych na tym obszarze.

9.2. Analiza przedsięwzięć rewitalizacyjnych wykazała, że przewidziane projekty nie odpowiadają zdiagnozowanym problemom. Wśród przedsięwzięć podstawowych brak generalnie projektów „miękkich”, typowo społecznych. Takie projekty dla rozwiązywania problemów społecznych powinny współtowarzyszyć projektom inwestycyjnym. Zidentyfikowane w GPR projekty w znaczącej części dotyczą tworzenia nowych miejsc spędzania wolnego czasu (9), budowy dróg (2), centrum przesiadkowego (1). Wyznaczono tylko jeden projekt społeczny, dot. szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, który skierowany jest tak naprawdę do wszystkich mieszkańców

- gminy, a nie skupia się na mieszkańcach obszaru rewitalizacji. Natomiast projekty wskazane w grupie uzupełniających określone zostały jedynie hasłowo, nie wiadomo więc czy są one powiązane z którymś z działań inwestycyjnym.
- 9.3. Fizyki projektowe powinny być uzupełnione o prognozowane rezultaty oraz sposób ich oceny. Analizując karty projektowe pod kątem zaproponowanych wskaźników monitorowania można odnieść wrażenie, że wybrano najprostsze wskaźniki, takie jak: liczba projektów, powierzchnia terenu, liczba obiektów itp. Należy rozważyć, czy wskazane wskaźniki oddają rzeczywiście przewidywane efekty przedsięwzięć i w jaki sposób będą przydatne do monitorowania postępów w realizacji całego GPR. Zwracamy uwagę, że w przypadku monitorowania projektów rewitalizacyjnych nie chodzi jedynie o określenie wskaźników monitorowania realizacji projektu (tj. ilość wyremontowanych obiektów), ale o wskazanie jaki stan zostanie osiągnięty dzięki realizacji projektu, który problem zostanie umniejszony i w jakim stopniu (np. rozszerzenie oferty kierowanej dla osób starszych poprzez udostępnienie pomieszczeń do realizacji warsztatów i szkoleń w zakresie rozwoju osobistego). Następnie należy określić w jaki sposób zostanie to zbadane.
- 9.4. Zwracamy ponadto uwagę na błędnie określone jednostki miary w przypadku wskaźników w kartach projektowych. Należy wskazywać takie mierniki, dla których możliwe jest zmierzenie efektów. Przykład: dla jednego z projektów wskazano jako efekt: wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców – o 50%. Nie jest jasne w jaki sposób Gmina zamierza to zweryfikować. Ponadto, niezrozumiałe jest, o co chodzi w mierzeniu takich wskaźników, jak „liczba szkoleń”, „liczba uczestników”, „doradztwo ekspertów”, „liczba przeszkolonych mieszkańców”, których wartości bazowe określono jako 100%, a wartości docelowe jako 200%. Należy wskazać konkretne wartości liczbowe charakteryzujące stan obecny oraz zakładany rezultat.
- 9.5. Niektóre projekty trudno określić mianem projektów rewitalizacyjnych. Jako przykłady wskazać można m.in.: „Kompleksową modernizację energetyczną budynku użyteczności publicznej” (budynku Urzędu Miejskiego), „Budowę drogi Czerwonka”, „Budowę wschodniej obwodnicy miasta Mosina” oraz liczne projekty zagospodarowania placów, terenów zieleni, parków, w stosunku do których trudno określić na jakie potrzeby społeczne na obszarze rewitalizacji odpowiadają.
- 9.6. Projekt Glinianki wydaje się typowym projektem turystycznym, który nie będzie miał znacznego oddziaływania na sferę społecznego, mimo takich deklaracji. Jest on bowiem ukierunkowany głównie na turystów. Brakuje mocniejszego uzasadnienia dla jego realizacji w kontekście problemów społecznych zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji.
- 9.7. Nieuzasadnionym jest projekt budowy nowej obwodnicy – Czerwonki oraz Wschodniej Obwodnicy Mosiny jako projektów rewitalizacyjnych. Są to typowe projekty infrastrukturalne, rozwiązujące problemy związane z natężeniem ruchu. Nie wykazano w dostatecznym stopniu w jaki sposób nowa droga przyczyni się do zmniejszenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej lub jak powiązana jest z tymi problemami.

- 9.8. Projekt pn. „Wyznaczenie i przystosowanie terenu pod organizację imprez masowych” jest przedstawiony w mało konkretny sposób w karcie projektowej. Wymaga doprecyzowania i uzupełnień.
- 9.9. W projekcie pn. „Ptasi Park – zagospodarowanie terenu” jako cel podano *„Poprawę wizerunku parku jak i całego miasta dla przyjezdnych. Stworzenie miejsca reprezentacyjnego, bezpiecznego, ciekawego i przyjaznego dla mieszkańców oraz odwiedzających miasto”*. Nie jest jasne, w jaki sposób zrealizowanie tego projektu posłuży mieszkańcom obszaru rewitalizowanego i w jaki sposób przyczyni się do rozwiązania zidentyfikowanych wcześniej problemów na tym obszarze.
- 9.10. Wśród projektów rewitalizacyjnych, zdecydowana większość dotyczy otworzenia nowego miejsca spotkań dla mieszkańców i spędzania wolnego czasu (projekty: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 13). Czy konieczne jest tworzenie aż tylu różnych miejsc, służących do tego samego celu? Należy zweryfikować jaka jest realna potrzeba utworzenia nowych miejsc integracji i czy polegać to będzie na czymś więcej niż tylko remoncie – po części inwestycyjnej powinna nastąpić część związana ze świadczeniem usług w tym miejscu, np. prowadzeniem zajęć, warsztatów, spotkań, grup wsparcia, itd. Żaden z projektów infrastrukturalnych wskazanych w GPR (pałac Budzyń, Kogucik, plac Eleganta, Plac 20 Października i wiele innych) nie został uzupełniony o projekt o charakterze „miękkim”, który w realny sposób przyczyni się do integracji mieszkańców i wsparcia osób wykluczonych. Jeżeli projekty te mają zostać uzupełnione projektami z listy uzupełniającej, konieczne jest wskazanie jak wyglądają te relacje – które działania miękkie będą realizowane w którym obiekcie. Ważne by działania te były zróżnicowane i nie powtarzały się. Ponadto, należy zastanowić się czy odpowiedzią na zidentyfikowane problemy (bezrobocie, przestępczość, ubóstwo – korzystanie z pomocy społecznej, mała przedsiębiorczość) jest tworzenie miejsc rekreacji i spędzania czasu wolnego? Wydaje się, że brakuje projektów będących bezpośrednią odpowiedzią na zdiagnozowane problemy – przede wszystkim działań o charakterze nie inwestycyjnym, nastawionych na poprawę umiejętności i kompetencji mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- 9.11. Jaki związek z obszarem rewitalizacji (poza położeniem w jego obrębie) ma przedsięwzięcie pt. „Zintegrowane węzły przesiadkowe – dworzec kolejowy Mosina”, skoro w karcie projektowej w opisie celu projektu wskazano m.in., że „Celem projektu jest stworzenie zrównoważonego systemu transportowego i zwiększenie roli niskoemisyjnego transportu publicznego w komunikacji na terenie Gminy poprzez realizację inwestycji funkcjonalnych obejmujących zakup taboru autobusowego, budowę przystanków autobusowych, chodników oraz parkingu, rozbudowę sieci ścieżek rowerowych, pozwalających na utworzenie zintegrowanych węzłów przesiadkowych na terenie Gminy Mosina, a także poprzez przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej zachęcającej do korzystania z tego typu form transportu...”. Czy, jeżeli ten projekt jest konieczny w realizacji logiki interwencji GPR, nie należałoby go raczej umieścić wśród przedsięwzięć uzupełniających?

- 9.12. Należy zwrócić uwagę na to, żeby projekty odpowiadały przede wszystkim potrzebom społeczności na obszarze rewitalizacji. Zauważono bowiem, że proponowane są przede wszystkim przedsięwzięcia mające służyć całemu miastu i gminie – znaczna część projektów ukierunkowana jest nie tylko na mieszkańców, ale często i na osoby spoza gminy (np. turystów, osoby przejezdne).
- 9.13. W kartach projektowych należy podać okres realizacji, czyli np. w jakich latach przewiduje się realizację (2017-2027), a nie czas realizacji, jak podano w kartach projektowych (np. 10 lat). Ponadto należy jednak oszacować indykatywne koszty projektów, nie wystarczy zapis o trudnościach w oszacowaniu kwot. Oszacowanie to posłuży następnie wskazaniu indykatywnych ram finansowych w GPR. Ponadto w kartach projektowych należy szerzej opisać „kontekst rewitalizacyjny” realizacji projektu.
- 9.14. Należy przeanalizować przedstawiony bardzo bogaty zakres uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych, także pod względem tego, czy któreś spośród nich nie powinny raczej znaleźć się na liście przedsięwzięć podstawowych. Ponadto, konieczne jest rozszerzenie informacji na ich temat, zgodnie z zapisem art. 15 ust.1 pkt 5) ppkt. b) ustawy o rewitalizacji. Wskazanie jedynie hasłowo tytułów projektów nie jest wystarczające. Prosimy o omówienie chociaż zakresu działań, miejsca gdzie będą realizowane i pomiotów, jakie zamierza się zaangażować w ich realizację.
- 9.15. Brakuje wskazania powiązań między poszczególnymi projektami. Lista przedsięwzięć składa się z wielu inwestycji infrastrukturalnych, nie powiązanych ze sobą. Nie dostrzeżono także relacji między projektami „twardymi” a „miękkimi”. W przypadku projektów typowo rewitalizacyjnych, tj. związanych ze zmianą funkcji danego obiektu, oczekiwane jest, że w ślad za interwencją techniczną przeprowadzony zostanie projekt społeczny (np. w obszarze edukacji, włączenia społecznego, kultury itp.).
- 9.16. Dodatkowo, zwracamy uwagę, że konstruując zestawienia przedsięwzięć rewitalizacyjnych (zarówno podstawowych, jak i uzupełniających), należy mieć na uwadze planowany okres realizacji GPR, tj. lata 2017-2027. To nie powinien być „koncert życzeń” (w przypadku przedsięwzięć uzupełniających na zasadzie „umieścimy tam wszystko co się da”, ale w miarę realistyczne podejście do problemów rewitalizacji w perspektywie najbliższych 10 lat.

10. Projekty zintegrowane

- 10.1. Sugeruje się rozważenie zaplanowania realizacji projektów zintegrowanych. Tego rodzaju projekty najlepiej realizują ideę kompleksowej rewitalizacji.

11. Powiązanie projektów z kierunkami działań

- 11.1. W osobnym rozdziale wskazano, które kierunki działań w LPR są realizowane przez jakie projekty rewitalizacyjne. Należy zauważyć dużą dysproporcję w tym zakresie: dwa kierunki realizowane są przez 8/14 projektów. Są jednak takie kierunki działań, dla których nie określono żadnego projektu („Wsparcie osób wykluczonych i zagrożonych

wykluczeniem społecznym” lub projektów jest niewiele (np. 1 projekt realizujący kierunek „Aktywizacja zawodowa i pobudzenie przedsiębiorczości”). Należy rozważyć zasadność identyfikacji kierunku działań, który nie będzie następnie realizowany przez żadne przedsięwzięcie oraz ocenić szanse powodzenia w przypadku innych kierunków, dla których określono pojedyncze projekty.

- 11.2. W tabeli 1. przedstawiono powiązania planowanych projektów z kierunkami działań, ale tylko dla przedsięwzięć podstawowych. Należy także wskazać, jakie kierunki działań mają realizować pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne (w GPR zwane uzupełniającymi).

12. Komplementarność przestrzenna

- 12.1. Poza teoretycznym wstępem do podrozdziału nt. komplementarności przestrzennej zaprezentowano mapkę z treścią, która nie wiadomo, o czym mówi w kontekście komplementarności przestrzennej. Należy komplementarność przestrzenną opisać z uwzględnieniem planowanych w GPR konkretnych rozwiązań. Jeżeli zaprezentowana mapka ma obrazować komplementarność przestrzenną, należy opisać, jakie zjawiska są na niej przedstawione i jak je należy interpretować.

13. Komplementarność problemowa

- 13.1. Komplementarność problemowa nie została wykazana w sposób dostateczny – między poszczególnymi projektami nie występują dostatecznie silnie relacje, by móc wskazać na powiązania między nimi i dopełnianie się. W prawdzie wskazano, że duża część z nich realizuje cele społeczne (choć nie w każdym miejscu można się z tym zgodzić), to jednak są to odosobnione inwestycje położone w różnych miejscach na obszarze rewitalizacji, które polegają na stworzeniu licznych miejsc do spędzania czasu wolnego. Brakuje opisu relacji między przedsięwzięciami „miękkimi” a infrastrukturalnymi, które często powinny być pierwszym etapem, poprzedzającym realizację projektu miękkiego. Nie oferuje się spójnej, kompleksowej oferty usług społecznych, która powiązałaby poszczególne projekty. Podkreślamy, że nie wystarczy wskazanie, że dla każdego projektu określono, na jaki aspekt obszaru rewitalizacji wpływa – należy uzupełnić w jaki sposób się ta relacja kształtuje.

14. Komplementarność międzyokresowa

- 14.1. Opisując komplementarność międzyokresową wskazano 7 projektów zrealizowanych w poprzednim okresie programowania z dofinansowaniem ze źródeł unijnych. Nie przedstawiono w jaki sposób te zrealizowane projekty są powiązane z planowanymi przedsięwzięciami w GPR.

15. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

15.1. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna nie została opisana dostatecznie precyzyjnie – zarówno w rozdziale 8. *Mechanizmy zapewnienia komplementarności*, jak i w rozdziale 10. *System wdrażania GPR*. Należy wskazać, czy, i dlaczego, przyjęty system przygotowania i wdrażania GPR przez wybrane podmioty jest efektywny. Brakuje opisu relacji między poszczególnymi podmiotami zaangażowanymi w proces przygotowania i wdrażania GPR. Pożądane jest również określenie kanałów komunikacji i sposobów podejmowania decyzji.

16. Ramy finansowe i harmonogram

16.1. Tabela 2, prezentująca ramy finansowe realizacji GPR, jest niekompletna. Nie jest możliwe oszacowanie ram finansowych Programu jedynie na podstawie kwot określonych jedynie dla 4 spośród 14 przedsięwzięć podstawowych. Należy oszacować kwoty na realizację wszystkich projektów. W GPR powinny być wskazane projekty podstawowe na dalszym niż faza koncepcji etapie przygotowania. Należy także wskazać szacunkowe kwoty na realizację pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (przedsięwzięć uzupełniających). Dopiero wtedy szacunkowe ramy finansowe GPR będą kompletne.

16.2. Sugeruje się także rozważenie możliwości włączenia do finansowania LPR środków prywatnych.

16.3. Należy uzupełnić zapisy GPR o przewidywany harmonogram realizacji projektów. Jest on obowiązkowym elementem GPR – zgodnie z wymogiem określonym w art. 15 ust.1 pkt. 8) ustawy o rewitalizacji.

17. Partycypacja społeczna

17.1. Zaprezentowano szczegółowo w jaki sposób włączono interesariuszy na etapie programowania, brakuje natomiast informacji na temat przewidywanej partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania GPR.

17.2. W ramach opisu uspołecznienia procesu rewitalizacji w wersji końcowej GPR należy uzupełnić informacje przedstawione w tabeli nr 4 w rozdz. 9 dotyczące efektów partycypacji społecznej przedstawiające efekty konsultacji społecznych.

18. System wdrażania GPR

18.1. Należy poszerzyć zakres informacji w rozdz. 10 dotyczącym zarządzania realizacją GPR o konkretne rozwiązania związane z koordynacją wdrażania zapisów GPR oraz przedstawić informacje o kosztach tego zarządzania, zgodnie z art. 15, ust. 1 pkt. 8 ustawy o rewitalizacji.

18.2. W tabeli 5 przedstawiającej zadania jednostek odpowiedzialnych za system zarządzania GPR z przypisanego interesariuszom GPR zakresu zadań wynika, że będzie jakieś „zewewnętrzne ciało opiniodawcze, które za pośrednictwem Komitetu Rewitalizacji będą miały pośrednio wpływ na kształt i przebieg rewitalizacji w Gminie Mosina”. Prosimy o

wyjaśnienie i ewentualne skorygowanie tego zapisu, gdyż w przedstawionej formie jest on niezrozumiały: interesariusze GPR będą tworzyli jeszcze inne, odrębne od Komitetu rewitalizacji ciała opiniodawcze, działające w ramach Komitetu Rewitalizacji?

19. Wskaźniki realizacji

19.1. Nie jest jasne, jaką rolę w GPR odgrywa rozdział 11 „Wskaźniki realizacji”. Tabela nr 6 powieliła część informacji dotyczących wskaźników realizacji poszczególnych przedsięwzięć z podstawowej listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, bez żadnego komentarza. Należy rozważyć celowość umieszczenia takiego odrębnego zestawienia i albo je usunąć, albo wyjaśnić i odpowiednio skomentować konieczność takiej ponownej prezentacji wskaźników realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

20. Monitorowanie

20.1. W tabeli 7 wskazano wskaźniki przyporządkowane do poszczególnych celów GPR. Zastanawia wskazanie wskaźnika monitorującego cel „Wsparcie osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym”, dla którego to celu nie zidentyfikowano żadnego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, opierając się o zapisy rozdziału dot. komplementarności przedsięwzięć i celów w GPR.

20.2. W rozdz. 12 w podrozdziale dot. monitoringu, na str. 94 zapisano, że „*W celu rzetelnej weryfikacji stopnia osiągnięcia celów rewitalizacyjnych i kierunków działań opracowano również system monitorowania całego GPR, przedstawiony w poniższej tabeli*”. Jednak wskazana tabela (nr 7) przedstawia wskaźniki monitorowania, a nie system monitorowania, który jest czymś więcej niż jedynie wskazaniem wartości wskaźników. Należy ten zapis odpowiednio sprostować.

20.3. W tabeli 7 wskazuje się „wskaźniki oddziaływania na obszarze rewitalizacji” – nie bardzo wiadomo o wskaźniki oddziaływania w stosunku do czego tutaj chodzi. Należy rozważyć zmianę nazwy tabeli, tak aby właściwie opisywała jej zawartość.

20.4. Ponadto w tabeli przedstawiono wskaźniki realizacji celów GPR, ze wskazaniem jedynie pożądanej tendencji ich zmian (wzrost/spadek). Wymagane jest wskazanie wartości bazowych i docelowych tych wskaźników.

20.5. We wstępie do rozdziału 12 wskazano, że system monitorowania będzie polegał na analizie dwóch zjawisk: stanu wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz analizie zmian na obszarze rewitalizacji. Tymczasem, w tabeli 7 wskazano wskaźniki realizacji celów GPR. Konieczne jest więc ponowne przeanalizowanie projektowanego systemu monitorowania i w pierwszej kolejności odpowiedź na pytanie: co chcemy monitorować? (stan realizacji celów GPR, stan wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zmiany na obszarze rewitalizacji – czy może każdy z tych aspektów), a następnie określenie sposobów pomiaru każdego z tych zjawisk. Należy wskazać jakie wskaźniki zostaną wykorzystane do każdego z tych poziomów, określić wartości bazowe i docelowe wskaźników, źródło danych oraz wskazać kto będzie za to odpowiedzialny za monitorowanie poszczególnych aspektów.

21. Ewaluacja

- 21.1. Nie jest zrozumiałe jaką rolę pełni ten podrozdział. Wskazano jedynie zapisy definicyjne, wskazujące czym jest ewaluacja i jakie są jej rodzaje. Brak zapisów wskazujących na ewaluację tego konkretnego GPR. Należy wskazać czy zamierza się prowadzić ewaluację GPR dla Gminy Mosina, a także na jakich etapach i w jaki sposób.
- 21.2. W podrozdziale dotyczącym ewaluacji (str. 95) zapisano m.in., że „Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mosina na lata 2017-2027 polega na badaniu wpływu projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty funkcjonowania gminy oraz dekoncentracji negatywnych zjawisk na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji”. Nie jest zrozumiałe, na czym polegać ma „dekoncentracja negatywnych zjawisk na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji”. Należy to szerzej wyjaśnić.
- 21.3. Na schemacie na str. 96 wskazano ewaluację ex-ante na etapie tworzenia programu rewitalizacji. Pod schematem zapisano: „Ewaluacja ex-ante jest istotna na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, ponieważ pomaga dokonać oceny zasadności poszczególnych działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ich wpływu na społeczność lokalną i obszary strategiczne”. Należy wyjaśnić, czy taką ewaluację przeprowadzono. Jeśli tak, to należy opisać jej główne ustalenia, jeśli nie, to nie należy jej wskazywać na schemacie.
- 21.4. Zwracamy uwagę, że ze względu na przewidywany długi okres realizacji GPR (10 lat) można przewidzieć również przeprowadzenie ewaluacji mid-term (w środku okresu realizacji programu).

22. Aktualizacja GPR

- 22.1. W podrozdziale dotyczącym aktualizacji GPR (str. 97) zapisano, że możliwe będzie dokonywanie takich modyfikacji w dokumencie, które wynikać będą wyłącznie ze zmian w bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy. Taki zapis jest nieprawidłowy, bowiem dokument może być zmieniany m.in. także w wyniku stwierdzonej nieskutecznej realizacji GPR. Należy ten zapis odpowiednio zmodyfikować, uwzględniając dalsze zapisy tego podrozdziału, wskazujące w punktach, w jakich sytuacjach jest możliwa aktualizacja GPR.
- 22.2. Nie jest jasny zapis drugiego zdania tego podrozdziału. Zapisano bowiem: „Ponadto, wszystkie zaplanowane działania są określone na podstawie analizy potrzeb i zidentyfikowanych deficytów na obszarze wsparcia. Wpisują się one w zakres publicznych i niepublicznych zadań samorządu gminnego zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016 poz. 446 z późn. zm.)”. Prosimy o wyjaśnienie, w jakim kontekście zamieszczono ten zapis w tym konkretnym miejscu.
- 22.3. W podrozdziale zapisano jedynie, że aktualizacja jest możliwa w przypadkach określonych w odpowiednim artykule ustawy o rewitalizacji. Pożądane byłoby wskazanie, w jaki sposób będzie aktualizowany konkretny GPR dla Gminy Mosina poprzez opis właściwej procedury zmiany GPR.

23. Ocena oddziaływania na środowisko:

23.1. Rozdział 14 w wersji końcowej GPR powinien zostać zaktualizowany o rozstrzygnięcie RDOŚ i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w stosunku do konieczności przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, względnie, jeżeli okaże się konieczne wykonanie prognozy oddziaływania na środowisko, o przedstawienie głównych ustaleń prognozy, pozytywnie zaopiniowanej przez stosowne organy (RDOŚ i PWIS).

24. Niezbędne zmiany w dokumentach strategicznych gminy

24.1. Nie jest jasne, jaką sytuację przedstawiono na załączniku graficznym (mapa w skali 1:5000), zatytułowanym „podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji” – czy jest to aktualne przeznaczenie terenów, czy też docelowe, wynikające z realizacji przedsięwzięć w ramach GPR. Zwracamy uwagę, że ten załącznik ma służyć do przedstawienia ogólnej koncepcji zmian w wymiarze urbanistycznym, przewidywanych w GPR, a w efekcie do oceny, czy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wymaga dostosowania do GPR. Należy lepiej powiązać załącznik graficzny z zapisami w rozdziale 13. Dotyczącymi niezbędnych zmian do wprowadzenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

24.2. Należy także odnieść się do ustępu 2 art. 15 ustawy, dotyczącego inwestycji służących realizacji celu publicznego.